

Posudek na diplomovou práci **Svetlany Namestnikové**

Prezentace časování sloves v přítomném čase v učebnicích češtiny pro cizince (pro ruský mluvící studenty)

Ruský mluvící žáci a studenti různého věku mezi zájemci o studium češtiny jako cizího jazyka v současné době výrazně převažují; pokud bychom se neomezovali na ruštinu, ale brali v úvahu mluvčí východoslovanských jazyků obecně, byla by tato převaha ještě podstatně výraznější.

Didaktika češtiny jako cizího jazyka a s ní spojený aplikovaný výzkum na tuto vlnu reaguje; rozsáhlejší práce vznikají sice s určitým (pochopitelným) zpožděním, ale postupně jejich počet narůstá. Z poslední doby připomenu jako příklad dvě práce vzniklé u nás a zaměřené na kontrastivní analýzu – před krátkým časem obhájil K. Kulich disertační práci věnovanou srovnání české a ruské deklinace substantiv a adjektiv, dnes budeme ještě probírat práci J. Paraščak zabývající se srovnáním valence českých a ukrajinských sloves; mohly by se uvádět i práce další.

Diplomová práce S. Namestnikové se obrací k druhé tematické oblasti, která je z hlediska jazykové didaktiky neméně podstatná. Autorka se zabývá didaktickým zpracováním a prezentací jednoho jazykového jevu, totiž časování sloves, v učebnicích češtiny pro ruský mluvící studenty. Téma je zcela nepochybně zajímavé, velmi aktuální, výsledky, k nimž diplomantka směřuje, mohou být v praxi velmi dobře a bezprostředně využitelné a cenné i v jiných ohledech.

1. Koncepce práce

Práce už rozsahem překračuje obvyklé parametry (celkem zahrnuje více než 100 stran); autorka se přitom nezabývá příliš obsáhle subtématy nerelevantními pro vlastní práci – po stručném teoretickém uvedení v kapitole 2 podává na 50 stranách třetí kapitoly charakteristiku učebnic pro cizince vzhledem ke kritériím jejich výběru pro analýzu, ve třech kapitolách následujících pak představuje stručně klasifikaci sloves v několika současných českých gramatikách, v gramatikách pro cizince a v SERR, v dalších třech, sedmé, osmé a deváté, pak podává výsledky své analýzy vybraných učebnic češtiny pro cizince. Následuje závěr, seznam literatury a další obvyklé složky kvalifikačních prací.

Koncepci práce pokládám za poměrně promyšlenou, autorka se jí také důsledně drží a na dobré úrovni ji realizuje. Podle mého názoru by možná prospělo věci, kdyby své zaměření na prezentaci slovesné flexe důkladněji zdůvodnila a snad vztáhla i k srovnání slovesné flexe v češtině a ruštině, to je ale spíše doporučení pro budoucnost než výhrada.

Hodnocení: A

2. Metodologie a zpracování dat

Zvolená metodologie odpovídá autorčinu záměru, s daty pracuje kol. Namestnikova svědomitě a s náležitým porozuměním.

Hodnocení: A-B

3. Práce s odbornou literaturou

Seznam používané odborné literatury není příliš rozsáhlý a zahrnuje převážně základní gramatiky a referenční popisy; souvisí to nejspíše s už zmíněnou absencí zřetele k srovnávací gramatice česko-ruské v textu. Nepochybuji o tom, že je i s touto literaturou diplomantka obeznámena, je mi také jasné, že respektovala zásadu uvádět pouze práce citované, ale přece bych trochu bohatší seznam literatury pokládal v diplomové práci za přiměřenější.

Hodnocení: A-B

4. Formální úroveň práce

Po formální stránce práce odpovídá standardním požadavkům, byť se autorka zcela nevyhnula některým neopraveným překlepům (např. str. 9 - *Během analýzy učebnic a práce s odbornou literaturou, bylo rozhodnuto o zkoumání prezentace časování všech sloves*).

Hodnocení: A

Doporučuji předloženou práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře až výborně v závislosti na průběhu obhajoby.

Prof. PhDr. Karel Šebesta, CSc.